

Warszawa, dnia 15 lutego 2023 r.

Poz. 297

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 13 stycznia 2023 r.

w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie²⁾

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i związane z nimi urządzenia budowlane oraz ich usytuowanie.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budowli rolniczych lub ich części, a także związanych z nimi urządzeń budowlanych.

§ 3. Przy odbudowie, rozbudowie, nadbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania istniejących budowli rolniczych warunki techniczne, o których mowa w § 1, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwego instytutu badawczego albo rzeczoznawcy budowlanego oraz rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.

§ 4. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) budowlach rolniczych – rozumie się przez to budowle na potrzeby rolnictwa i przechowalnictwa produktów rolnych, w szczególności takie jak: zbiorniki na nawozy naturalne płynne, zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, płyty do przechowywania nawozów naturalnych stałych, silosy na kiszonki, silosy na zboże i pasze, komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego;
- 2) pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi – rozumie się przez to pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 3) zbiornikach na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej – rozumie się przez to zbiorniki na płynne produkty powstałe w wyniku procesu fermentacji towarzyszącej produkcji biogazu rolniczego.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 24 sierpnia 2022 r. pod numerem 2022/557/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 88, 1557, 1768, 1783, 1846, 2206 i 2687.

Rozdział 2

Zabudowa i zagospodarowanie terenu

§ 5. 1. Do budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych zapewnia się dojścia i dojazdy odpowiednie do przeznaczenia i sposobu użytkowania tych budowli i urządzeń oraz przystosowane do prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, w tym umożliwiające dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej o każdej porze roku, jeżeli gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej przekracza 500 MJ/m^2 i zachodzi co najmniej jeden z warunków:

- 1) powierzchnia strefy pożarowej przekracza 1000 m^2 ;
- 2) występuje strefa zagrożenia wybuchem wewnątrz budowli rolniczych.

2. Szerokość dojazdów do budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych powinna wynosić co najmniej 3 m.

3. Ukształtowanie niwelety podłużnej i przekrojów poprzecznych dojsć i dojazdów do budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych powinno zapewniać spływ wód opadowych lub roztopowych.

4. Stanowiska postojowe i dojazdy do budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych powinny mieć nawierzchnię utwardzoną, zapewniającą odpływ wód opadowych lub roztopowych.

§ 6. 1. Odległości zamkniętych zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz zamkniętych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, mierzone od pokryw i wylotów wentylacyjnych tych zbiorników, powinny wynosić co najmniej:

- 1) 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 15 m od okien i drzwi w tych pomieszczeniach;
- 2) 15 m od magazynów środków spożywczych, a także od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 3) 5 m od silosów na kiszonki;
- 4) 5 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 5) 5 m od silosów na zboże i pasze;
- 6) 4 m od granicy działki sąsiedniej.

2. Odległości otwartych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, otwartych zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz płyt do przechowywania nawozów naturalnych stałych powinny wynosić co najmniej:

- 1) 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 30 m od okien i drzwi w tych pomieszczeniach;
- 2) 50 m od magazynów środków spożywczych, a także od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 3) 10 m od silosów na kiszonki;
- 4) 10 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 5) 5 m od silosów na zboże i pasze;
- 6) 4 m od granicy działki sąsiedniej.

3. Dopuszcza się sytuowanie zamkniętych zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz zamkniętych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, a także płyt do przechowywania nawozów naturalnych stałych w odległościach mniejszych niż odległości określone w ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 6 lub na granicy działek, w przypadku gdy będą przylegać do tego samego rodzaju budowli rolniczych na działce sąsiedniej.

§ 7. Odległości komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego powinny wynosić co najmniej:

- 1) 20 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od budynków inwentarskich;
- 2) 20 m od budynków innych niż budynki inwentarskie, niepowiązanych technologicznie z instalacją służącą do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 3) 15 m od składu węgla i koksu;

- 4) 15 m od komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego, które są elementem odrębnych instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 5) 25 m od studni lub ujęć wód, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687), linii brzegu wód powierzchniowych oraz pasa morskiego;
- 6) 15 m od silosów na zboże i pasze;
- 7) 5 m od granicy działki sąsiedniej.

§ 8. 1. Odległość silosów na zboże i pasze o pojemności do 100 ton powinna wynosić co najmniej:

- 1) 8 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi;
- 2) 8 m od budynków innych niż budynki inwentarskie i gospodarcze;
- 3) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 4) 15 m od składu węgla i koksu;
- 5) 4 m od granicy działki sąsiedniej.

2. Odległość silosów na zboże i pasze o pojemności większej niż 100 ton powinna wynosić co najmniej:

- 1) 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od budynków inwentarskich, jednak nie mniej niż 15 m od okien i drzwi w tych pomieszczeniach oraz budynkach;
- 2) 8 m od budynków innych niż budynki inwentarskie;
- 3) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 4) 15 m od składu węgla i koksu;
- 5) 4 m od granicy działki sąsiedniej.

§ 9. 1. Odległość silosów na kiszonki powinna wynosić co najmniej:

- 1) 25 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, jednak nie mniej niż 30 m od okien i drzwi w tych pomieszczeniach;
- 2) 50 m od magazynów środków spożywczych, a także od budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 3) 8 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 4) 15 m od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego;
- 5) 15 m od składu węgla i koksu;
- 6) 5 m od granicy działki sąsiedniej.

2. Silosy na kiszonki powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne.

§ 10. Odległość myjni urządzeń ochrony roślin powinna wynosić co najmniej:

- 1) 30 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, urządzeń wodnych do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych, urządzeń wodnych prowadzących wody powierzchniowe, ujęć wody oraz zbiorników i cieków wodnych, silosów na kiszonki, budynków magazynowych pasz i ziarna, magazynów środków spożywczych oraz budynków służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 2) 5 m od granicy działki sąsiedniej.

§ 11. Odległości między budowlami rolniczymi a budowlami i budynkami związanymi z nimi technologicznie nie ogranicza się, chyba że przepisy o ochronie przeciwpożarowej stanowią inaczej.

§ 12. Nie ogranicza się odległości, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 6, § 8 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 5 oraz § 9 ust. 1 pkt 6, jeżeli działka sąsiednia jest własnością inwestora lub inwestor jest jej użytkownikiem wieczystym.

§ 13. Budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej.

Rozdział 3

Budowle rolnicze i urządzenia budowlane z nimi związane

§ 14. 1. Budowle rolnicze i urządzenia budowlane z nimi związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w fazie budowy i eksploatacji zachowanie stanów granicznych nośności i użytkowania konstrukcji.

2. W stalowych elementach konstrukcyjnych budowli rolniczych narażonych na korozję należy, niezależnie od zabezpieczenia antykorozyjnego, stosować naddatki.

§ 15. Posadowienie budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych powinno:

- 1) być dostosowane do:
 - a) warunków hydrogeologicznych i innych cech podłoża gruntowego,
 - b) rodzaju konstrukcji oraz sposobu użytkowania budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych;
- 2) zapewniać zachowanie stanów granicznych nośności i użytkowania konstrukcji.

§ 16. 1. Występujące w budowlach rolniczych urządzenia techniczne powodujące wstrząsy i wibracje powinny być wykonane na oddzielnych fundamentach, z zachowaniem odstępów dylatacyjnych, w sposób uniemożliwiający przeniesienie wstrząsów i wibracji na fundamenty tych budowli.

2. Fundamenty budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych powinny być zabezpieczone przed:

- 1) negatywnymi skutkami oddziaływania wód gruntowych;
- 2) skutkami przemarzania podłoża gruntowego, jeżeli podłoże stanowią grunty wysadzinowe;
- 3) uszkodzeniami umożliwiającymi przeniknięcie do gruntu szkodliwych substancji znajdujących się w tych budowlach i urządzeniach.

§ 17. Przegrody budowlane budowli rolniczych powinny być zaprojektowane i wykonane z zapewnieniem bezpieczeństwa i odporności ogniowej konstrukcji, a materiały powinny być dobrane tak, aby zapewniały walory użytkowe i trwałość tych budowli.

§ 18. W silosach na zboże i pasze jest niedopuszczalne stosowanie toksycznych związków chemicznych i materiałów budowlanych o stężeniu naturalnych izotopów promieniotwórczych większym od stężenia określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

§ 19. Przegrody budowlane podziemnych budowli rolniczych oraz zagłębione w gruncie części przegród pozostałych budowli rolniczych powinny być zabezpieczone przed negatywnymi skutkami oddziaływania wód gruntowych oraz przed zawilgoceniem i przenikaniem wilgoci do wnętrza tych budowli.

§ 20. 1. Przegrody budowlane budowli rolniczych narażone na negatywne oddziaływanie środowiska wewnętrznego, niezależnie od szczelności ich wykonania, powinny być osłonięte od wewnątrz powłokami zabezpieczającymi.

2. Przegrody budowlane, o których mowa w ust. 1, powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób umożliwiający wymianę zniszczonych lub uszkodzonych elementów.

§ 21. Przykrycia podziemnych budowli rolniczych przenoszące obciążenie zewnętrzne stałe lub zmienne powinny być oznakowane tablicami ostrzegawczymi zawierającymi informacje o wielkości dopuszczalnych obciążeń i ich rozmieszczeniu.

§ 22. 1. W instalacjach służących do otrzymywania biogazu rolniczego powinny być stosowane niskociśnieniowe zbiorniki biogazu rolniczego wykonane z metalu, żelbetu lub tworzyw elastycznych.

2. Zbiorniki powłokowe biogazu rolniczego wykonane z tworzyw elastycznych powinny być zabezpieczone ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,8 m.

3. Odległość ogrodzenia od płaszcza zbiornika biogazu rolniczego powinna wynosić co najmniej 0,85 m.

4. Dopuszcza się odległość mniejszą niż odległość określona w ust. 3 pod warunkiem wykonania ogrodzenia w sposób uniemożliwiający sięgnięcie do płaszcza zbiornika biogazu rolniczego.

5. Zbiorniki biogazu rolniczego wykonane z metalu lub żelbetu mogą być nieobudowane.

6. Podziemne zbiorniki biogazu rolniczego mogą być obciążone jedynie znajdującym się nad nimi gruntem.

§ 23. Komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zabezpieczający przed:

- 1) pożarem lub wybuchem;
- 2) zamrożeniem przewodów doprowadzających i odprowadzających gaz;
- 3) kondensacją gazu;
- 4) korozją powodowaną przez substancje zawarte w gazie, w szczególności przez amoniak i siarkowodór.

§ 24. 1. Komory fermentacyjne powinny być wykonywane z materiałów niepalnych.

2. Izolacja cieplna komór fermentacyjnych i przewodów biogazu rolniczego powinna być wykonana w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie się ognia.

§ 25. 1. Komory fermentacyjne i zbiorniki biogazu rolniczego powinny być chronione od elektryczności statycznej.

2. Instalacje elektryczne powinny być prowadzone w rurach o stopniu ochrony nie niższym niż IP-54. W przypadku stosowania mieszadeł nurkowych stopień ochrony powinien wynosić IP-68.

§ 26. Tworzywa elastyczne, z których wykonuje się zbiorniki biogazu rolniczego, powinny charakteryzować się:

- 1) wytrzymałością na rozrywanie wynoszącą co najmniej 15 N/cmb;
- 2) przepuszczalnością metanu nie większą niż $10 \text{ cm}^3/\text{m}^2\text{h bar}$;
- 3) odpornością na działanie temperatur w granicach od -30°C do $+50^\circ\text{C}$;
- 4) możliwością odprowadzania ładunków elektrostatycznych.

§ 27. 1. W pomieszczeniach, w których znajdują się zbiorniki biogazu rolniczego, należy zapewnić wentylację grawitacyjną.

2. Otwory nawiewne w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, powinny znajdować się bezpośrednio nad posadzką, a kanały wywiewne powinny być wyprowadzone ponad dach.

3. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, otwory nawiewne i kanały wywiewne powinny mieć powierzchnię przekroju dla zbiorników biogazu rolniczego o pojemności:

- 1) do $50 \text{ m}^3 - 400 \text{ cm}^2$;
- 2) powyżej 50 m^3 do $100 \text{ m}^3 - 700 \text{ cm}^2$;
- 3) powyżej 100 m^3 do $200 \text{ m}^3 - 1000 \text{ cm}^2$;
- 4) powyżej $200 \text{ m}^3 - 1500 \text{ cm}^2$.

§ 28. Pomieszczenia sterowni znajdujące się obok komór fermentacyjnych powinny być wentylowane.

§ 29. 1. Do usuwania i przechowywania nawozów naturalnych powinny być zastosowane budowle rolnicze i urządzenia budowlane z nimi związane odpowiednie do systemów utrzymywania zwierząt.

2. Zbiorniki na nawozy naturalne płynne powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne.

3. Zamknięte zbiorniki na nawozy naturalne płynne powinny mieć szczelne przykrycie, wylot wentylacyjny i zamykany otwór wejściowy, z wyłączeniem zbiorników na nawozy naturalne płynne lub ich części, które znajdują się pod budynkiem inwentarskim i stanowią technologiczne wyposażenie tego budynku.

4. Zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne, a w przypadku gdy są to zamknięte zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej – szczelne przykrycie, wylot wentylacyjny i zamykany otwór wejściowy.

5. Konstrukcja zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinna zapewniać warunki ich użytkowania przez:

- 1) umożliwienie dojazdu oraz opróżnienia gromadzących się osadów;
- 2) wykonanie spadków w dnie w kierunku komory czerpalnej nawozów naturalnych płynnych oraz produktów pofermentacyjnych w postaci płynnej;
- 3) wykonanie spadków na zewnątrz, aby był możliwy odpływ wód opadowych lub roztopowych.

6. Zbiorniki na nawozy naturalne płynne i zbiorniki na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej o wysokości mniejszej niż 1,8 m oraz niewyposażone w przykrycie sztywne powinny być zabezpieczone ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,8 m.

7. Pomosty obsługowe i dojścia dla obsługi zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej zaopatrzonych w przykrycie inne niż przykrycie sztywne i odporne na uszkodzenia mechaniczne, a także otwartych zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz otwartych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinny być zabezpieczone barierkami ochronnymi o wysokości co najmniej 1,1 m z poprzeczką umieszczoną w połowie ich wysokości i na wysokości 0,15 m nad pomostem.

8. Izolacja wodoszczelna skarp i dna zbiorników na nawozy naturalne płynne oraz zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej powinna być wykonana z trwałych materiałów izolacyjnych.

§ 30. Płyty do przechowywania nawozów naturalnych stałych powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne.

§ 31. 1. Składy otwarte węgla i koksu powinny być położone na terenie, na którym nie gromadzą się wody opadowe lub roztopowe.

2. Do składów, o których mowa w ust. 1, zapewnia się dojazd dla pojazdów mechanicznych.

3. Podłoże składów, o których mowa w ust. 1, powinno być utwardzone ze spadkiem nie mniejszym niż 3%.

4. Składy węgla brunatnego powinny być przykryte.

§ 32. Myjnie płytowe dla pojazdów i urządzeń rolniczych oraz myjnie urządzeń ochrony roślin powinny mieć utwardzoną nawierzchnię z betonu szczelnego ze spadkami, które umożliwiają odpływ wód opadowych lub roztopowych, oraz szczelne osadniki błota i tłuszczu, a także studzienki zbiorcze i szczelne zbiorniki ścieków.

Rozdział 4

Trwałość budowli rolniczych

§ 33. 1. Budowle rolnicze narażone na działanie korozji powinny mieć konstrukcję ukształtowaną w sposób zmniejszający negatywne skutki oddziaływania środowiska. W budowlach tych należy stosować wyroby odporne na oddziaływanie środowiska.

2. W przyjętym sposobie ochrony przed korozją powinien być uwzględniony przewidywany okres eksploatacji budowli rolniczych.

§ 34. 1. Sposób ochrony powierzchniowej budowli rolniczych narażonych na działanie korozji powinien:

- 1) być dostosowany do rozwiązań materiałowych;
- 2) spełniać wymagania higieniczne;
- 3) umożliwiać konserwację i naprawy.

2. Rozwiązania technologiczne, architektoniczne, instalacyjne i konstrukcyjne powinny uniemożliwiać zniszczenie budowli rolniczych w przypadku uszkodzenia korozyjnego niektórych elementów tych budowli.

3. Należy zapewnić dostęp do elementów budowli rolniczych wymagających okresowej kontroli i konserwacji.

§ 35. Konstrukcje budowli rolniczych narażonych na działanie korozji powinny być zabezpieczone przed powstawaniem odkształceń i rys powodujących naruszenie szczelności powłoki ochronnej.

§ 36. Konstrukcja silosów na kiszonki powinna zapewniać ochronę przed oddziaływaniem soków powstałych w procesie kiszenia oraz przenikaniem tych soków do środowiska – w tym celu należy wykonać odpowiednie spadki i kanaliki do odprowadzania soków do szczelnych studzienek.

§ 37. W dnie i ścianach zbiorników przy ciśnieniu hydrostatycznym do 0,05 MPa może być stosowany beton zwykły, a przy wyższym ciśnieniu powinien być stosowany beton hydrotechniczny.

§ 38. 1. Żelbetowe elementy budowli rolniczych narażone na działanie korozji powinny być wykonane z betonu szczelnego klasy co najmniej C16/20 zbrojonego stalą węglową o niepodwyższonej wytrzymałości.

2. W elementach, o których mowa w ust. 1, należy stosować zbrojenie z nadładkiem na korozję.

3. Złącza elementów, o których mowa w ust. 1, dla których beton nie stanowi dostatecznej ochrony, należy zabezpieczać powłokami ochronnymi lub wykonywać ze stali nierdzewnej.

4. Minimalna otulina zbrojenia w elementach, o których mowa w ust. 1, powinna wynosić:

- 1) 50 mm od strony środowiska powodującego korozję w silosach na kiszonki;
- 2) 30 mm w ścianach i dnach leja silosów na zboże i pasze, w których beton powinien spełniać dodatkowo warunek podwyższonej ścieralności.

5. Składniki betonu nie powinny powodować korozji zbrojenia.

§ 39. Elementy stalowe w konstrukcjach i przegrodach budowlanych narażonych na działanie korozji należy zabezpieczać powłokami ochronnymi lub wykonywać ze stali nierdzewnej.

Rozdział 5

Bezpieczeństwo pożarowe i zabezpieczenie przed wybuchem

§ 40. Budowle rolnicze i urządzenia budowlane z nimi związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób ograniczający możliwość powstania pożaru lub wybuchu, a w przypadku wystąpienia pożaru – w sposób zapewniający:

- 1) zachowanie nośności ogniowej konstrukcji przez określony czas, przy czym dla konstrukcji nośnej zamkniętych zbiorników na nawozy naturalne płynne, zamkniętych zbiorników na produkty pofermentacyjne w postaci płynnej, silosów na kiszonki oraz silosów na zboże i pasze wyniesionych ponad ziemię zapewnia się klasę odporności ogniowej co najmniej R 30;
- 2) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz budowli rolniczych;
- 3) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny;
- 4) możliwość ewakuacji ludzi z miejsc przeznaczonych do ich przebywania lub możliwość uratowania ludzi w inny sposób;
- 5) bezpieczeństwo ekip ratowniczych, w szczególności przez zapewnienie dostępu do miejsca pożaru oraz zapewnienie zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.

§ 41. Budowle rolnicze powinny być wykonane z elementów budowlanych nierozprzestrzeniających ognia.

§ 42. Odległości stanowisk postojowych dla pojazdów samochodowych i samojezdnych maszyn rolniczych od instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego powinny wynosić co najmniej 10 m.

§ 43. 1. W budowlach rolniczych, w których występują materiały mogące wytworzyć mieszaniny wybuchowe, i na terenach przyległych do tych budowli ocenia się zagrożenie wybuchem zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej.

2. Wymiary stref zagrożenia wybuchem dla budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych są określone w załączniku do rozporządzenia.

3. Dopuszcza się przyjmowanie wymiarów stref zagrożenia wybuchem dla budowli rolniczych i urządzeń budowlanych z nimi związanych innych niż wymiary określone w załączniku do rozporządzenia – w przypadku zastosowania rozwiązań technicznych uzasadniających przyjęcie takich wymiarów zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej.

§ 44. 1. Wokół instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego ustala się strefy bezpieczeństwa, w zależności od łącznej pojemności komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu rolniczego, mierzone od zewnętrznych krawędzi skrajnych budowli i urządzeń budowlanych wchodzących w skład tych instalacji.

2. W przypadku instalacji służących do otrzymywania biogazu rolniczego, które mają pojemność:

- 1) do 350 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 3 m;
- 2) ponad 350 m³ do 700 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 5 m;
- 3) ponad 700 m³ – strefa bezpieczeństwa wynosi co najmniej 8 m.

3. Strefa bezpieczeństwa powinna być oddzielona ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,5 m oraz oznakowana tablicami ostrzegawczymi: „Instalacja służąca do otrzymywania biogazu rolniczego. Zagrożenie wybuchem. Używanie ognia otwartego i palenie tytoniu zabronione.”.

§ 45. Budowle rolnicze, z wyłączeniem płyt do przechowywania nawozów naturalnych stałych i silosów na kiszonki, powinny być chronione przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Rozdział 6

Higiena i zdrowie

§ 46. W budowlach rolniczych, w których wydzielają się szkodliwe dla zdrowia substancje i zapachy, należy przewidzieć system wentylacji zapewniający wykonywanie czynności związanych z czyszczeniem, naprawą i konserwacją – zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 47. Dojścia i przejścia do urządzeń technicznych w budowlach rolniczych, niezbędne na czas konserwacji i remontów, powinny zapewniać bezpieczne wykonywanie czynności remontowych.

§ 48. Urządzenia budowlane związane z budowlami rolniczymi służące do odprowadzania zużytych wód, soków kiszonych, a także innych nieczystości i zanieczyszczeń powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zabezpieczający przed przenikaniem szkodliwych substancji do wód i gruntu.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

§ 49. Do budowli rolniczych, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia:

- 1) została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji lub
- 2) rozpoczęto budowę niewymagającą pozwolenia na budowę

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 50. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. R. Romanowski*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 81), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 13 stycznia 2023 r. (Dz. U. poz. 297)

WYMIARY STREF ZAGROŻENIA WYBUCHEM DLA BUDOWLI ROLNICZYCH I URZĄDZEŃ BUDOWLANYCH Z NIMI ZWIĄZANYCH

1. Instalacje służące do otrzymywania biogazu rolniczego:

- 1) komory fermentacyjne – strefa 0 w całej komorze nad osadem gnilnym, w komorach przelewowych i syfonach;
- 2) wokół niezapewniających gazoszczelności włączów do komór – strefa 1 – 3 m;
- 3) wokół połączeń kołnierzowych gwintowanych i ściskanych rurociągów gazowych, dławic i gniazd zaworów przy ciśnieniach wynoszących ponad 2 bary – strefa 2 – 0,5 m;
- 4) aparatura kontrolno-pomiarowa, filtry w pomieszczeniach – strefa 2 – całe pomieszczenia;
- 5) filtry w pomieszczeniach wyposażonych w eksplozymetry i wentylację mechaniczną awaryjną – nie wyznacza się;
- 6) wokół zaworów bezpieczeństwa – strefa 1 – 5 m;
- 7) wokół przewodów odpowietrzających i wydmuchowych – strefa 1 o promieniu 5 m, przy czym 1 m w dół i 10 m w górę;
- 8) pomieszczenia sprężarek biogazu rolniczego – strefa 1 w całym pomieszczeniu;
- 9) pomieszczenia sprężarek biogazu rolniczego wyposażone w eksplozymetry i wentylację mechaniczną awaryjną – strefa 1 – 0,5 m wokół możliwych źródeł wydzielania.

2. Suszarnie, wytwórnie pasz, silosy na zboże i pasze, punkty przyjęciowe zbóż:

- 1) silosy i urządzenia technologiczne, w tym obudowane urządzenia transportowe – strefa 20 wewnątrz urządzeń i zbiorników zamkniętych;
- 2) urządzenia rozładownicze i pakujące – strefa 21 w promieniu 3 m od miejsca pakowania worków lub zasypu zbiorników, przyczep ciągnikowych i samochodów ciężarowych;
- 3) kosze zasypowe sypkich palnych produktów rolnych – strefa 21 w objętości kosza i dodatkowo 3 m w każdym kierunku nieograniczonym szczelnymi przegrodami.